

Rådet för Trygghet Säkerhet Folkhälsa

Datum	2024-09-11	
Tid	13:00-15:00	
Plats	Lageråssalen	
Deltagare	Birgit Birgersson-Brorsson Kith Mårtensson Louise Erixon Bengt-Åke Karlsson Mats Gunnarsson Viveka Olofsson Ulf Svensson Willy Söderdahl Niklas Joelsson Paul Andersson Stefan Welander Lina Jörnkrans	Frånvarande Roine Olsson Christopher Ekenberg Jimmy Rask Paul Andersson Robert Manea Benny Karlsson
	Henrik Johnsson Säkerhetschef	Lars Ericsson Kommunchef
	Maria Torstensson Folkhälsostrateg/ANDT- samordnare	
	Caroline Torstensson Brottsförebyggande samordnare	
	Julia Lundin Chef IFO	Fredrik Belfrage Förebyggande Barn- och unga Ersätts av Julia Lundin

1. Mötets öppnande

Birgit Birgersson-Brorsson öppnade mötet och närvaro togs. Kommunens nya brottsförebyggande samordnare välkomnades och presenterades.

2. Kommunpolisen informerar

Under rubriken informerar kommunpolisen om aktuell anmälningsstatistik, trafikövervakning och polisens perspektiv på olika händelser i Sölvesborgs kommun.

Kommunpolisen informerade även om Polismyndighetens trygghetsmätning som återförs i slutet av oktober samt om BoB (Barn i organiserad brottslighet) vilket är en ny samverkansstruktur, sammankallad av Polismyndigheten med nationell implementering.

Metoden SLF Snabbare lagföring ungdom, som syftar till att tiden från gärning till lagföring ska förkortas. Metoden finns sedan tidigare men har inte omfattat unga tidigare, metoden är i gång i lokalpolisområde Karlshamn sedan september 2024.

NJ påpekade att det är viktigt att alla processer som kommer från nationellt håll samordnas så att det inte blir separata spår. I detta förtydligas det att processeen med BoB-råd togs i beaktan vid utformningen av förslaget med Sölvesborgsmodellen, just för att undvika detta.

Sölvesborgsmodellen har goda förutsättningar att rymma arbetet inom BoB-rådsstrukturen med avsikten att undvika parallella spår. Arbetet med modellen fortlöper och är nu placerad i socialtjänsten.

3. Lägesbild

Säkerhetschef, folkhälsostrateg/ANDTS samordnare samt brottsförebyggande samordnare föredrar den lokala lägesbilden utifrån de sedan tidigare etablerade kategorierna.

- Narkotika
- Tillgrepp
- Trafik
- Skadegörelse, klotter och nedskräpning
- Ungdomar
- Missbruk/Psykisk hälsa
- Hjälpande och stödjande verksamhet (sjukvård, service)
- Övrigt

Övergripande

Övergripande har högsommaren varit relativt lugn men sensommaren och inledningen på hösten har på många sätt varit stökig och problematisk.

Denna problematik kan till stor del knytas till ett antal fokuspersoner som av olika anledningar "återkommit" till kommunen eller på olika sätt eskalerat i sitt beteende.

Sedan rådet sammanträdde sist har ett antal publika evenemang genomförts. Alla med god ordning och med endast mindre incidenter knutna till sig.

- Skolavslutning (bal)
- Midsommar
- Killebom
- Sölvesborgscupen
- Mjällbycupen
- Pukaviksrocken
- Trädgårdsdagen

Ett antal unga, under 18 år, var involverade i incidenter i anknytning till Sweden Rock, individer som är kända av kommunens olika verksamheter och som redan uppbär insatser. Den problematik som uppstår i samband med Sweden Rock sker som vanligt, till allra största del utanför själva festivalområdet.

Narkotika

Under rubriken narkotika diskuterades ovan nämnda situation gällande fokuspersioner. Situationen, individer, uppkomst och anledningar diskuterades övergripande parallellt med aktuellt resursläge, internt och externt.

Den aktuella situationen kring kommunens servicebostäder diskuterades också. Felaktigt klientel rör sig på olika sätt runt dessa servicebostäder och brukare med funktionsvariationer blir på olika sätt tyvärr ofta utnyttjade. Deras lägenheter riskerar bli tillhåll för fest, alkohol, narkotikabruk eller platser för att gömma saker kopplat till kriminalitet.

Problembilden har många lager. Sårbara brukare med hög risk för utsatthet i en mängd olika situationer. En otrygghet i området och fastigheten då ”felaktigt klientel” rör sig, tillfälligt bor och uppehåller sig där. Boendes, barn och ungas trygghet samt rörlighet i området inskränks. Kommunens medarbetares arbetsmiljö påverkas och skapar otrygghet.

TSF har löpande samverkan/samarbete och dialog med enhetscheferna i verksamheten och Trygghetsvårdarna har en ökad närvaro i området.

Områdena runt Kanehall och Hjortakroken är de områden där det i nuläget och i störst utsträckning påträffas tecken och rester av narkotikahantering, omnämns av TSF som *narkotika hot-spot*.

Ett exempel på god samverkan, då vi har tillgång till polisiära resurser i kommunen är den, av Trygghetsvårdarna, påträffade cannabisodling i kommunens norra delar. Genom samverkan påträffades därefter ytterligare en odling av polisen som upprättade anmälan och förverkade plantorna.

Tillgreppsbrott

Under sommaren och framför allt sensommaren har det begåtts en del stöldar och intrång i trädgårdar och villatomter. Matvaruhusen har på olika sätt drabbats under sommaren, snatteri, stöld och handel med falska sedlar. Tryggheten/arbetsmiljön för butikernas medarbetare påverkas negativt. Handlarna upplever en uppgivenhet över att de tillkallar polisiära resurser men att de kommer till platsen i önskad utsträckning.

Kommunens vård- och omsorgsförvaltning har drabbats av ett antal fordons- och cykelstöldar. TSF samverkar med omsorgsförvaltningen i ett rutin- och beteendeförändringsarbete, vilket behöver intensifieras.

Trafik

I allmänhet lugnt på trafikfronten. Gällande A-traktormiljön se nedan under "ungdomar".

Skadegörelse och klotter

Omfattande skadegörelse på Kaninholmen under stora delar av sommaren. Brandskador och våld mot de byggnationer som uppförts där. Tralldäck, räcken, bord och bänkar.

Även mycket klotter under samma period. Centralt, brofästet och ut mot Sölve. Har avtagit nu under sensommar/höst.

Två mindre anlagda bränder på Falkviksskolan. Bränderna har anlagts mot fasaden.

Viss påhålsning har även skett mot baseballplanen och scoutstugan.

Fortsatt hög skadegörelse på våra offentliga toaletter.

Enheten har förlagt mycket närvaro i områdena och samverkar med Polismyndigheten i de olika ärendena.

Ungdomar

Som tidigare nämnts har det varit en relativ lugn sommar, så även på ungdomsfronten. A-traktormiljön har dock stört ordningen rejält vid- och omkring Hälleviks camping. Höga volymer, vårdslös körning och nedskräpning. Även här har enheten förlagt mycket närvaro.

Missbruk/psykisk ohälsa

Under sommaren har den "felaktiga" alkoholhanteringen vid Resecentrum och klientelet kring denna eskalering. Antalet individer som nu frekvent uppehåller sig- och missköter sig kring Resecentrum har ökat.

Kraftiga berusningar, offentlig urinerings (och avföring), stökigt och stundtals hotfullt uppträdande gör miljön otrygg och oattraktiv för både resenärer, turister och medarbetare, både de från vår kommunala organisation och butiksinnehavaren på resecentrum.

Under den varma perioden har dessa individer mestadels uppehållit sig utomhus men vi ser nu att de åter börjar söka sig in i vänthallen. Enheten arbetar här både med hög egen närvaro samt i samverkan med både socialtjänst, Systembolaget och Polismyndighet gällande situationen.

Övrigt

Grannsamverkan diskuterades. Frågeställningar och ansvarsfrågan lyftes kring processen. Kommunpolisen beskriver att det inte räcker med att ansluta sig och sätta upp skyltar utan samverkansgrupperna behöver vara aktiva. Grannsamverkan har sammankallats av Polismyndigheten tillsammans med kommunen och frågan tas tillbaka och ses över. Hur kan arbetet fortskrida och eventuellt intensifieras?

4. Förslag och åtgärder

Suicidprevention

Arbetet fortsätter genom processgruppen med att utforma en lokal handlingsplan för suicidprevention. Vid suicidpreventiva dagen invigdes Blekinges första vänskapsbänk. Man kan ju fråga sig hur en bänk i offentliga rummet ska påverka suicid eller psykisk hälsa? Syftet med bänken är att belysa ämnet, sänka tröskeln för att samtala om psykisk ohälsa på samma sätt som fysisk ohälsa. Att motivera till samtalet, att våga fråga, våga lyssna. Utöver den önskade beteendeförändringen, finns en QR kod som hänvisar till olika stödfunktioner på kommunens web. Det är att se som ett långsiktigt påverkansarbete för att placera ämnet på agendan både i den kommunala organisationen och i media.

Utvärdering

Den utvärderingsdel som fokuserade på Trygghetsvärdarnas arbetssätt och som genom en kvalitativ fokusgruppintervjustudie undersökte ungdomar och seniorers upplevelser av Trygghetsvärdarna i Sölvesborgs kommun, är slutförd. Underlaget, tillsammans med ett antal andra relevanta studier och uppföljningar summeras i en sammanställning där resultaten kopplas till rådande lagstiftning, nationella strategier och styrdokumentation. Rådets deltagare önskar ta del av underlaget och TSF åtar sig att ombesörja det.

Kommunikationsinsats och samverkan

Systembolaget, Polismyndigheten och Sölvesborgs kommun - Antilagningskampanj

Återkoppling av antilagningskampanj. Under våren fick Systembolaget en utmaning i sin organisation att samverkan bättre i lokalsamhället. Vilket har resulterat i att TSF och kommunikatör Madeleine Jenderman, tillsammans med LPO/Kommunpolisen upprättade en kommunikationsinsats i maj-juni.

Kommunikationsbudskapet vilar på att "ett nej kan vara det finaste du ger" och "ramar och kramar" utifrån vårt lokala perspektiv där underlagen från LUPP enkäten blir en del. Kampanjen avslutas med en livesändning i LPO Karlshamns Instagram-kanal där kommunpolis, Maria Torstensson och Systembolaget Sölvesborgs butikschef medverkade. Ämnet för live-

sändningen var- Alkohol som riskfaktor för hälsa och brottsutsatthet, målgrupp; personer över 20 år som får köpa alkohol.

Kommunikationsinsatsen var lyckosam med stor spridning till en mängd nya följare som vanligtvis inte nås. Live-sändningen uppmärksammades, lokalt och även genom Systembolagets sociala mediekanalet nationellt. Kampanjen visar på kraften när vi arbetar med ett enhetligt budskap inom kommunen, tillsammans med samverkande parter.

Avloppsvatten, vattenprover

I medborgarlöftet mellan Sölvesborgs kommun och Lokalpolisområde Karlshamn 2024 formuleras;

Sölvesborgs kommun ska under 2024 utveckla arbetssätt och rutiner för att genomföra avloppsvattenanalyser. Testning av avloppsvatten skall ses som en av många parametrar i lägesbilsarbetet kopplat till narkotika. Arbetet ska utformas utifrån bästa rådande praxis och evidens.

Den första analysen av avloppsvattnet genomfördes i juni. Tillfället för första mätningen inföll under Sweden rock. Vid Sweden rock växer befolkningen med omkring 45 000 personer per dag. Beslutet om första mättillfälle var, utifrån LPO Karlshamns identifierade behov, kopplat till kommunens största evenemang där syftet var att skapa viktiga underlag till kommunens och LPO Karlshamns gemensamma lägesbild.

Sölvesborgs kommun kommer fortsatt att mäta sitt avloppsvatten, nästa mättillfälle blir under hösten, detta blir första tillfället där utfallet är att anse som normalpopulationen för kommunen. Innan 2024 är slut ska rutiner för metoden vara färdig där förhoppningen är att det blir ett verktyg som prioriteras i det långa perspektivet för både kommunen och Polismyndigheten.

Själva analysen av vattnet är en relativt snabb process, där efter inleds arbetet med att omsätta det som framkommit till användbar data, enkelt uttryckt: Hur många doser av respektive substans? Kommunen kommer att arbeta med det forskningsinstitut som levererar bästa rådande kunskap i frågan. Återkoppling kring resultaten sker när rapporten är sammanställt och återförs vid kommande råd.

5. Övrigt

Erfarenhetsutbyte Trelleborg

Under utredningen av den interna organisationsförändringen var Trelleborg en av de kommuner utredningen tittade på. Bland annat har Trelleborg arbetat med Trygghetsvärdar sedan 2018. Enheten har som med många kommuner en fortsatt- och kontinuerlig kontakt och det första operativa erfarenhetsutbytet skedde på plats i Trelleborg i maj. Under kommande veckoslut är det dags för Trelleborg och deras Trygghetsvärdar att besöka Sölvesborgs kommun.